

CHP'NİN SURİYE POLİTİKASI:

BARIŞA AÇILAN KAPI

7 Ekim, 2019

CHP'NİN SURİYE POLİTİKASI: BARIŞA AÇILAN KAPI

Suriye'de Mart 2011'den bu yana süren savaş, bir yandan bölgemizin istikrarı bakımından yeni tehditler üretmeye devam ederken, diğer yandan ülkemizin güvenliği, ekonomisi, toplumsal huzuru ve uluslararası konumu üzerinde sürekli olumsuz etki yapmakta, her alanda ülkemize zarar vermektedir. Diğer bir deyişle, Suriye kanadıkça, Türkiye de kanamaktadır.

Öte yandan, Suriye'de yaşanan krizle ilişkili sorunların etkisi bölgemizi aşarak küresel bir nitelik kazanmıştır. Bölgedeki ve bölge dışındaki ülkelerin Suriye'ye müdahale ve etkileri, cihatçı terör örgütlerinin farklı coğrafyalardaki varlık ve eylemleri, çatışmaların sonucunda ülkelerini terk etmek zorunda kalan milyonlarca sığınmacı Suriye'deki krizin yarattığı karmaşık küresel etkilerden bazılarıdır.

İktidar, 2011 yılından bu yana bütün uyarılara rağmen ısrarla izlediği yanlış dış politikalarla Türkiye'yi Suriye'deki yıkıcı savaşın aslı sorumlularından birisi haline getirmiştir. Ankara, tarafgir ve müdahaleci bir anlayışla Suriye'de savaşan bazı devlet dışı aktörlere silah göndererek ve Suriye topraklarına askeri müdahalede bulunarak komşumuzdaki ateşi körüklemiştir. Suriye yönetimiyle diplomatik iletişim kanallarını kapatan iktidar, kendi manevra alanını da yok ederek, maceraperest ve mezhepçi bir anlayışla beslediği saplantıların, yanlış kararların ve zincirleme hesap hatalarının esiri olmuştur. AKP yönetimleri tercihlerini barıştan yana değil, savaştan yana yaparak çatışmaların uzamasına ve barışın hep ötelenmesine sebebiyet vermiştir.

Oysa Suriye, ortak tarih ve kültür, en uzun kara sınırı ve sınır aşan nehirler, karşılıklı olarak soydaş, kardeş ve akraba topluluklar paylaştığımız komşumuz, aynı zamanda taşımacılık ve ticaret bakımından Arap yarımadasına açılan kapımızdır. Ortadoğu'nun kilit ülkelerinden biri olan Suriye, 2011 yılına kadar ilişkilerimizin giderek iyileştiği, geçmişte yaşanan ciddi ikili sorunlara rağmen çatışmadan barış içinde yaşamayı başardığımız komşumuzdur.

Güvenliğimiz ve çıkarlarımızın en kalıcı teminatı barış ve istikrara kavuşmuş bir Suriye'dir. Bu nedenle, politikamızın, ideolojik ve mezhepsel esaslara ve bölge dışı ülkelerin çıkar ve önceliklerine göre değil, kendi esenliğimiz ve komşumuzun istikrarı zemininde, barış ve hukuk eksenli olarak belirlenmesi şarttır. Komşularının huzur ve refahı Türkiye'nin huzur ve refahıdır. Bu nedenle, Suriye ile ilgili en temel ulusal güvenlik hedefimiz bir an önce savaşın sona ermesi ve barışın sağlanması olmalıdır.

Suriye'ye yönelik iyi komşuluk, dostluk ve barış hamlesinin diğer bölge ülkeleriyle bağlarımızdan soyutlanması mümkün değildir. Dolayısıyla, Türkiye'nin Mısır'dan başlayarak bu kritik coğrafyadaki tüm ülkelerle ilişkilerini düzeltmesi bölgesel hedefimiz olmalıdır. Türkiye'nin Suriye'ye barış getirme çabaları, bölgesel plandaki hedefimize yaklaştığımız ölçüde etkinlik kazanacaktır.

Bu koşullarda, Türkiye'nin aşağıdaki esaslara ve karşılıklılık zeminine dayanan yeni bir Suriye politikasına ihtiyacı vardır:

1. Temel ilkeler:

- Bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı,
- İçişlerine karışmama,
- Uluslararası hukuk ve iyi komşuluk ilkelerini benimseme,
- Yürürlükteki anlaşma ve mutabakatlara bağlılık,
- Bölgesel sorunlara bölgesel sahiplenme anlayışıyla yaklaşım,
- Barış ve istikrar odaklı vizyon.

2. Hedefler:

- Suriye'deki çatışmaları sona erdirebilecek ortamın oluşmasına somut katkı sunmak.
- BM Cenevre sürecine tam destek vermek.
- Astana süreci ile BM Cenevre sürecini birbirlerini tamamlayacak şekilde, bir bütünün parçaları olarak ele almak.
- Ülkenin geleceğinin, ülke içindeki bütün kesim ve katmanların (etnik köken, din ve mezhep, aşiret) katılımıyla, tüm Suriye toplumu tarafından özgürce ve sağlıklı bir şekilde belirlenebileceği ortamın oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- Suriye toplumunun çoğulcu ve seküler yapısını korumak.
- Büyükelçilik ve konsoloslukları karşılıklı olarak yeniden işler hale getirmek.
- Müzakereler neticesinde sınır güvenliğimizi tam olarak sağlamak ve bu bağlamda Suriye topraklarındaki tüm askerlerimizi geri çekmek.
- İşbirliği halinde teröre karşı ortak mücadele etmek.
- Suriye'deki muhalif unsurların akıbeti için görüşmek.
- Türkmenlerin durumunu güvence altına almak.
- Suriyeli sığınmacılar sorununa insan haklarına uygun bir şekilde çözüm bulmak.
- Suriye'nin yeniden inşasına katkıda bulunmak.
- Bölgesel sahiplenme, barış ve istikrar amacına yönelik olarak Ortadoğu Barış ve İşbirliği Teşkilatı (OBİT) girişimini başlatmak.

3. Yöntem:

- İlk adım olarak, Şam yönetiminin Türkiye ile ilişkilerin normalleşmesi hedefine ilişkin tutumunu anlamak üzere iktidar tarafından öncü bir heyetin Suriye yönetimiyle görüşmek üzere Şam'a gönderilmesi,
- Şam'ın olası bir açılıma tepkisi olumlu olduğu takdirde, ikinci adım olarak, yukarıdaki hedefler kapsamında, ilişkilerin normalleşmesi için müzakere süreci takvimini belirlemek üzere bu defa tam yetkili bir heyetin Şam'a gönderilmesi,
  - Heyette Suriye konusunda çalışma yapmış uzmanların da görevlendirilmesi,
  - Heyetin, barışçıl politikaları önceleyen ve ülkemizin çıkarlarına odaklanan isimlerden oluşması ve partiler üstü bir yapıya sahip olması.
- Varılacak mutabakata göre sırayla Şam ve Ankara'da müzakerelere başlanması,
- Üzerinde anlaşmaya varılacak gündem maddeleri-diğer gündem maddeleri üzerinde anlaşma olmadan da hayata geçirilebilecekse-hemen uygulanmaya konularak olumlu bir ivme yakalanması, bu kapsamda güven artırıcı önlemlerin ivedilikle devreye sokulması,
- Türkiye-Suriye ilişkilerinin normalleşmesi hakkında Suriye tarafıyla anlaşarak BM, AB, ABD, Rusya ve İran'a uygun görülen aşama ve ölçülerde ortak bilgilendirme yapılması.

4. Sonuç ve siyasi gerçekçilik:

Yukarıda çizilen çerçevenin en güçlü şekilde hayata geçebilmesi, bir ulusal mutabakat metni olarak kabul edildiği takdirde mümkündür. Ülkemizin ve halkımızın yüksek çıkarları, komşumuz Suriye'nin selameti ve bölgemizin geleceği için CHP olarak bu konuda elimizi taşın altına koymaya ve bu hedefin gerçekleştirilmesine yönelik çabalara her türlü katkıyı yapmaya hazırız. Esasen OBIT girişimimiz de bu hazırlığımızın kanıtıdır.

Zor kararlar zor zamanlarda alınır. Tek amacımız ülkemizin, komşularımızın ve bölgemizin esenliğidir. CHP, Suriye konusunda bütüncül, barıştan yana yeni bir politikanın oluşması için böyle bir girişimde bulunmayı ülkemize karşı bir sorumluluk ve halkımıza karşı bir görev olarak görmektedir.

CHP'NİN SURIYE POLİTİKASI
BARIŞA AÇILAN KAPI
7 Ekim, 2019

